

ΠΛΗΡΕΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ (1-3 §)

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ : Λυσίου, ὑπὲρ Μαντιθέου 1-3 §

Εἰ μὴ συνήδη, ὦ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάζωσιν εἰς ἔλεγχον τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι. ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὡς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὡς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνομαι καὶ περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκῶς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὲν δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χεῖρους εἶναι. πρῶτον δὲ ἀποδείξω ὡς οὐκ ἵππευον οὐδ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν τριάκοντα, οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να δηλώσετε την ορθότητα των παρακάτω φράσεων και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με αναφορές από το κείμενο.

- ❖ Ο Μαντίθεος επικρίνει τους κατηγορούς του, οι οποίοι τόν έσυραν στο δικαστήριο.
- ❖ Ο Μαντίθεος εισέρχεται στην ακροαματική διαδικασία με ταπεινότητα.
- ❖ Ο Μαντίθεος πιστεύει πως θα αλλάξει την γνώμη όσων είναι δυσαρεστημένοι μαζί του.
- ❖ Ο Μαντίθεος ενημερώνει τους βουλευτές για το κατηγορητήριο.

Μονάδες 10

B1. Εἰ μὴ συνήδη, ὦ βουλή,..... τῶν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. : Ο Μαντίθεος εδώ ξεκινά με έναν απροσδόκητο και πρωτότυπο τρόπο τον λόγο του. Γιατί πιστεύετε πως τό κάνει αυτό; Πώς κρίνετε τα επιχειρήματα που χρησιμοποιεί σ' αυτό το τμήμα;

Μονάδες 10

B2. ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω,....., μὴδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι. : Ο Μαντίθεος προβάλλει έντονα σε αυτό το σημείο το δημοκρατικό του ήθος. Γιατί τό κάνει αυτό; Εν τέλει στον σκοπό του επαρκεί η δημοκρατική διαγωγή του;

Μονάδες 10

B3. ἀηδῶς ἢ κακῶς διακείμενος : Ποιά η σημασιολογική διαφορά των φράσεων αυτών; Γιατί ο Μαντίθεος κάνει αναφορά και στα δύο;

Μονάδες 10

B4. Να δηλώσετε την ορθότητα των παρακάτω φράσεων.

- ❖ Οι ομηρικοί αγορητές εκπαιδεύονταν στην ρητορική.
- ❖ Ο Περικλής ήταν ένας φυσικός ρήτορας, χωρίς εκπαίδευση.
- ❖ Ο Πλάτωνας υποστήριξε την ρητορική τέχνη.

❖ Ο Ισοκράτης ήταν ο κυριότερος εκπρόσωπος των δικανικών λόγων.

Μονάδες 10

B5. Δύο ομόρριζα της νέας ή της αρχαίας ελληνικής για τις λέξεις: *συνήδη, διαβεβλημένοι, δόξαν, καταστήναι.*

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ : *Ἀναγνωστικὸν Ζούκη, Γέρων ἐν Ὀλυμπίᾳ.*

Ο σεβασμός προς τους πρεσβυτέρους.

Ο Ζούκης ήταν ένας διαπρεπής φιλόλογος του προηγούμενου αιώνα, ο οποίος έπλασε μόνος του αρχαία κείμενα εμπνευσμένα είτε από την αρχαία ιστορία είτε από την αρχαία μυθολογία. Στο κείμενο αυτό περιγράφει την ασεβή στάση απέναντι σε έναν ηλικιωμένο που επέδειξαν οι Έλληνες, πλην των Λακεδαιμονίων.

Ἡ Ὀλυμπία τὸ πάλαι τόπος ἱερὸς ἦν. Ἄπας δ' ὁ χῶρος οὗτος ὑλήεις καὶ ἄξιος θεάς ἦν καὶ παντοδαπῶν ἀνθέων ἔγεμε. Ποταμοὶ δὲ δινήεντες καὶ ἰχθυόεντες τοῦτον διέτεμνον. Ἐνταῦθα ἱερὸν αἰγλήεν τοῦ Διὸς ἐν τῷ ἄλσει ἦν καὶ χωρίον ὅμοιον θεάτρῳ, ὃ στάδιον ὠνομάζετο.

Ἐνταῦθα τὰ Ὀλύμπια κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ἐγίγνετο. Ἐκ πασῶν τότε τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων θεωροὶ εἰς Ὀλυμπίαν ἔσπευδον. Τούτοις πᾶσι ξένια ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων παρεσκευάζετο.

Ἐνταῦθά ποτε γέρων θεωρὸς ἔρχεται καὶ ἔδραν οὐχ ἠῦρισκεν· ὑπὸ πάντων δ' ὑβρίζετο καὶ οὐδεὶς ἐκὼν προσέφερεν αὐτῷ ἔδραν. Ἐπεὶ δὲ πρὸς Λακεδαιμονίους ἔρχεται, πάντες οἱ ἄνδρες σπεύδουσιν εἶκειν

αὐτῶ καὶ προσέφερον ἔδρα. Αἰσχροὺν γὰρ πᾶσιν ἐδόκει γέροντας περιπαίξειν.

Ὡς δὲ τοῦτο οἱ ἄλλοι Ἕλληνας αἰσθάνονται, πάντες ἐκ τῶν ἐδρῶν ἀνεγείρονται καὶ ἐπιδοκιμάζουσι τὸ ἦθος τῶν Σπαρτιατῶν. Ὁ δὲ γέρον λέγει· « Οἴμοι, πάντες μὲν οἱ Ἕλληνας γινώσκουσι τὰ καλά, ἐκόντες δὲ μόνοι οἱ Λακεδαιμόνιοι πράττουσι ».

ύλῆεις-εσσα-εν : δασώδης./ **δινήεις-εσσα-εν :** στροβιλώδης./ **ἰχθυόεις-εσσα-εν :** ο γεμάτος ψάρια./ **αἰγλήεις-εσσα-εν :** λαμπρός, ονομαστός. / **θεωρός :** ο απεσταλμένος σε πανελλήνια θρησκευτική εορτή./ **εἶκω :** υποχωρώ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Από το παραπάνω κείμενο να μεταφραστεί το απόσπασμα :
« Ἐνταῦθά ποτε γέρον θεωρός ἔρχεται καὶ ἔδραν οὐχ ἠύρισκεν καὶ ἐπιδοκιμάζουσι τὸ ἦθος τῶν Σπαρτιατῶν.».

Μονάδες 10

A2. Να παρουσιάσετε την στάση των Λακεδαιμονίων και των υπόλοιπων Ελλήνων απέναντι στον γέροντα.

Μονάδες 10

B1α. Να γραφεί η κλητική ενικού αρσενικού γένους και η αιτιατική πληθυντικού θηλυκού γένους των κάτωθι πτωτικών του κειμένου :
ἰχθυόεντες, ὄ, πᾶσι, γέρον, ἐκῶν.

ΚΛΗΤΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ ΑΡΣ. ΓΕΝΟΥΣ	ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ ΠΛΗΘ. ΘΗΛΥΚΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

Μονάδες 5

B1β. Να γραφεί το απαρέμφατο μέλλοντα και παρακειμένου στην ίδια φωνή των κάτωθι ρηματικών τύπων του κειμένου : **ώνομάζετο, παρεσκευάζετο, ηύρισκεν, προσέφερεν, πράττουσι.**

ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ ΜΕΛΛΟΝΤΑ	ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΟ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ

Μονάδες 5

B2α. Να δηλωθούν τα κατηγορούμενα στα υποκείμενα ή αντικείμενα των ρηματικών τύπων στο παρακάτω απόσπασμα του κειμένου : «**Ἡ Ὀλυμπία τὸ πάλαι τόπος ἱερὸς ἦν. Ἄπας δ' ὁ χῶρος οὗτος ὑλήεις καὶ ἄξιος θεᾶς ἦν καὶ παντοδαπῶν ἀνθέων ἔγεμε. Ποταμοὶ δὲ δινήεντες καὶ ἰχθυόεντες τοῦτον διέτεμον. Ἐνταῦθα ἱερὸν αἰγλήην τοῦ Διὸς ἐν τῷ ἄλσει ἦν καὶ χωρίον ὅμοιον θεάτρῳ, ὃ στάδιον ὀνόμαζετο.**

Ἐνταῦθα τὰ Ὀλύμπια κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ἐγίγνετο. Ἐκ πασῶν τότε τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων θεωροὶ εἰς Ὀλυμπίαν ἔσπευδον. Τούτοις πᾶσι ξένια ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων παρεσκευάζετο.

Ἐνταῦθ' ἀποτε γέρον θεωρὸς ἔρχεται καὶ ἔδραν οὐχ ἠύρισκεν· ὑπὸ πάντων δ' ὑβρίζετο καὶ οὐδεὶς ἐκὼν προσέφερεν αὐτῷ ἔδραν.».

Μονάδες 7

B2β. Να συνταχθεῖ πλήρως η κάτωθι πρόταση του κειμένου : «**Αἰσχροὺν γὰρ πᾶσιν ἐδόκει γέροντας περιπαίζειν.**».

Μονάδες 3

